

poniedziałek, 30.06.2025

01.07.2025 r. - Wspomnienie św. Ottona,

Dokumenty o św. Ottonie są bardzo bliskie czasom jego działalności - a przez to wiarygodne. Jego żywot opisał bowiem w kilkanaście lat po śmierci Ottona mnich benedyktyński z opactwa w Prüfening, które założył św. Otton. Mamy ponadto jeszcze *Żywot św. Ottona*, skreślony przez Ebona, i *Dialog o życiu św. Ottona*, napisany przez Heborda. Obaj byli niemal współcześni Ottonowi.

Otton urodził się ok. 1060 r. w Szwabii, w rodzinie szlacheckiej. Do Polski przybył jako kleryk w orszaku opata Henryka z Würzburga, który został później arcybiskupem gnieźnieńskim. W Polsce Otton przebywał dłuższy czas, zapoznał się tu dobrze z językiem i miejscowymi obyczajami. Prowadził szkołę w Gnieźnie. W młodym wieku był kapłanem na dworze księcia Władysława Hermana (1079-1102). Przybył tam, aby pertraktować w sprawie małżeństwa księcia polskiego z Judytą Salijską, siostrą cesarza Henryka IV. Był już wtedy kapłanem i wpływową osobą (1088). Został też kapłanem księżnej.

Po pewnym czasie powrócił jednak do Niemiec. Został kanclerzem Henryka IV. Cesarz powierzył mu wykończenie katedry Najświętszej Maryi Panny w Spirze (niem. Speyer, jedno z najstarszych miast niemieckich, leżące nad Renem w pobliżu Karlsruhe). W grudniu 1102 roku Otton został mianowany biskupem Bambergu. 1 lutego 1103 r. mimo ciężkiej zimy Otton wszedł do swego miasta bosy i w szacie pokutnej, co wywarło duże wrażenie na wiernych. Musiał się wyróżniać wśród biskupów niemieckich dużym taktem i zmysłem politycznym, skoro jemu właśnie powierzono bardzo delikatną misję pokojową między Henrykiem IV a papieżem Paschalisem II (1105). Dla zatwierdzenia swojej nominacji Otton udał się do Anagni we Włoszech, gdzie z rąk papieża otrzymał sakrę biskupią (1106). Na sejmie niemieckim w Würzburgu Otton został ponownie delegowany do Rzymu dla załatwienia spornych spraw między Henrykiem V a papieżem Kalikstem II (1121). W dużej mierze także zasługą Ottona było doprowadzenie do tzw. konkordatu wormackiego (1122). Na jego mocy cesarz zrzekł się inwestytury przez wręczenie oznak władzy biskupiej, pierścienia i pastoratu, a Kościołowi zostawił wolny wybór. Jednak w Niemczech wybór biskupa miał się odtąd odbywać w obecności cesarza. Biskupi elekcji mieli w Niemczech otrzymywać regalia w postaci berła przed konsekracją, poza Niemcami w cesarstwie - wkrótce po konsekracji.

Jako biskup Otton okazał się dobrym organizatorem diecezji. Zachował jedność z papieżem w czasie jego sporu z cesarzem. Czuwał nad wolnością Kościoła w swojej diecezji. Troszczył się o reformę kleru i o karność w klasztorach. Założył tak wiele nowych fundacji, że zasłużył sobie na przydomek "ojca zakonów". Założył bowiem 15 dużych i 6 mniejszych klasztorów. Popierał gorliwie i wspomagał cystersów i norbertanów (premonstratensów). Jednak największym jego dziełem było nawrócenie Pomorza.

W porozumieniu ze Stolicą Apostolską, na zaproszenie władcy polskiego, Bolesława Krzywoustego, Otton przybył do Polski wraz z 20 kapłanami. Do pomocy wziął także ludzi świeckich. Właśnie wtedy Bolesław Krzywousty pokonał księcia Pomorza, Warcisława, i rozciągnął swoje panowanie po Bałtyk, Szczecin i wyspę Wolin. W układach pokojowych uzyskał od księcia zobowiązanie, że przyjmie on wraz ze swoim narodem chrześcijaństwo. Bolesław najpierw wysłał na Pomorze Bernarda Hiszpana (1122). Jego misja zakończyła się jednak fiaskiem. Księżę zaprosił zatem biskupa Ottona, którego znał dobrze z lat młodzieńczych. Otton w 1124 r. przybył zatem do Gniezna, aby nawiedzić grób św. Wojciecha. Powitał go uroczystie - jako przedstawiciela papieża - metropolita gnieźnieński z duchowieństwem i ludem. Św. Wojciecha obrano za patrona wyprawy. Pobyt Ottona w Gnieźnie trwał trzy tygodnie. Bolesław ze swej strony zaopatrzył go w odpowiednią świtę wojskową (60 rycerzy) pod wodzą kasztelana Pawła z Sanoka oraz w konieczne środki misyjne. Pod koniec maja 1124 r. Otton wyruszył na Pomorze. Szli przez Ujście do Stargardu, gdzie nastąpiło spotkanie z księciem Szczecina, Warcisławem. Przybył on wraz ze swoją małżonką. Przyjął chrzest z bratem Raciborem i możnymi. Tym razem ludność pomorska, zachęcona przez Bolesława przyrzeczeniem ulg w daninach, okazała się sposobniejsza do przyjęcia chrześcijaństwa.

Jako pierwszą miejscowość, w której Otton głosił Ewangelię, wymienia się Pyrzyce, gdzie miał powstać kościół pod wezwaniem św. Maurycego. Stamtąd biskup udał się do rezydencji księcia Warcisława - do Kamienia Pomorskiego. Następnie przyszła kolej na Szczecin i inne miasta. Gorzej powiodło się w Wolinie. Omal nie doszło do krwawego starcia. Otton został tam pobity i był zmuszony ratować się w nocy ucieczką. Jednakże dzięki interwencji księcia Warcisława mógł powrócić i dalej udzielać mieszkańcom chrztu. Chrzt przyjęły nadto: Kołobrzeg, Białogard, Kamień, Kłodno, Lubin, Pyrzyce i Niekładz. W każdej z miejscowości zbudowano kościół i osadzono kapłanów. W Szczecinie i Wolinie ufundowano kościoły pod wezwaniem św. Wojciecha. Misja Ottona trwała osiem miesięcy. W lutym 1125 r. powrócił Otton przez Uznam, Wolin, Kamień, Kłodno, Kołobrzeg, Białogard i Ujście do Gniezna, aby omówić wyniki wyprawy, ocenić je, obmyśleć dalsze plany i przedstawić Bolesławowi konkretne życzenia Pomorzan. Teraz mógł powrócić do swojej diecezji, witany tam tryumfalnie jako apostoł Pomorza. W ciągu ośmiu miesięcy ochrzcił 22 000 Pomorzan.

W 1125 roku zmarł Henryk V, a na tron wstąpił Lotar z Supplinburga. W 1127 roku Lotar urządził wyprawę zbrojną na Pomorze, które było lennem polskim. Warcisław przeszedł na stronę cesarza. W odpowiedzi na zbrojny napad Warcisława na Wielkopolskę i złamaną umowę, Bolesław Krzywousty ruszył z wojskiem na Pomorze. Wtedy Warcisław uprosił Ottona o pośrednictwo. Dzięki wielkiemu taktowi Ottonowi udało się najpierw pogodzić Warcisława ze Szczecinem i Wolinem, a potem z księciem Polski. Warcisław w roku 1128 udał się do Gniezna w towarzystwie Ottona, złożył hołd Bolesławowi i uznał zwierzchnictwo arcybiskupów gnieźnieńskich. Otton wyruszył na Pomorze przez Merserburg i Magdeburg. Na wiecu w Uznaniu zdobył pełny posłuch, potem w Szczecinie, w Dyminie, Wołogoszczy, Chochowie, Wolinie i w Kamieniu. Założył 14 ośrodków duszpastersko-misyjnych, wyposażył je w sprzęt liturgiczny, stworzył zręby organizacji kościelnej. Po drugiej wyprawie Otton wrócił ponownie do Gniezna, gdzie zatrzymał się siedem dni. Postanowił także założyć biskupstwo w Wolinie. Do jego założenia doszło jednak dopiero w dziewięć lat potem. Zostało ono założone ostatecznie dopiero w roku 1140.

Otton zmarł w Bambergu 30 czerwca 1139 r. Pochowano go w opactwie na Górze św. Michała pod Bambergiem. W 50 lat potem, w roku 1189, kanonizował go papież Klemens III (1187-1191). Księżę Pomorza - Bogusław I, syn Warcisława, złożył znaczną ofiarę na świecę na grób biskupa Ottona. Był to piękny symbol wdzięczności za światło Ewangelii, jakie przyniósł na Pomorze św. Otton. Św. Otton jest patronem archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej i Pomorza.

W ikonografii św. Otton przedstawiany jest w stroju biskupa, czasami ma paliusza.

Źródło: brewiarz.pl